



Долазак Кристофа Хојзгена, првог саветника Ангеле Меркел, на тајни састанак са најближим сарадницима председника Бориса Тадића, изазвао је дијаметрално супротстављена тумачења у српској јавности. Док једни говоре о позитивном сигналу и чак промени курса немачке политике према Србији, други тврде да је дошло до даљег заоштравања ставова и изливања још једне чаше жучи у лице српским партнерима.

Време и наредни потези Београда и међународне заједнице на Косову показале шта је стварни садржај поруке пренете српским властима. Судећи према првим потезима Београда, хапшењу браће Веселиновић и почетку спровођења договора о слободи кретања, изгледа да је застој превазиђен. Проблем је међутим у томе што још увек не знамо да ли је по среди реализација договореног компромиса како би Србија ипак у марту стекла статус кандидата или је на делу спровођење диктата међународне заједнице, оличене у новопеченој ароганцији и непопустљивости Берлина.

Сигнали и потези који обе стране буду вукле на терену показале да ли је демонстративно дурење Београда и благи отклон од до сада безрезервно прокламованог еврофантизма постигао очекивани циљ. Оно што је евидентно је да је такво сасвим неочекивано својеглаво понашање Београда изазвало нервозу у међународној заједници. Балкан и недовршена српска посла само су део веће и опасније глобалне слагалице и зато је неопходно испоштовати тајминг затварања кризних жаришта у складу са интересима НАТО и ЕУ.

И то је свакако суштински узрок нервозе и незадовољства понашањем Србије кад је реч о Косову. С друге стране, Србија се жели задржати на удици на коју се сама зачала политиком Е *У uber alles*. Београд је тако зарад унутрашњих потреба и додворавања тада већински проевропски расположеној јавности, политиком и Косово и ЕУ, открио свој меки трбух раздирућим очњацима уцена и условљавања западних партнера. Поверење између партнера је нарушено и то наравно на штету Србије, чија дипломатија је сада приморана да следи тврди диктат из Берлина.

После хладног туша из Брисела, и размене оптужби због наводно неиспуњених обећања, страсти су се донекле стишале. Ипак, неко би након те жестоке размене прљавог политичког веша, морао да објасни какви су то аранжмани и тајне погодбе склапани са међународном заједницом, односно Немачком. Засад то питање постављају само Срби са Космета који од самог почетка сумњају да је намера власти да их полако пусти низ воду и неосетно integriше у државу Косово. Очајничко држање барикада је између осталог њихов покушај да се наметну као фактор без којег решења нема и да тако уђу у строго контролисани преговарачки круг у којем се одлучује о њиховој судбини.

Ко је шта коме обећао пре почетка разговора и ко је дата обећања изневерио, остаће под велом тајне барем док разговори трају. Ипак, више пута исказана спремност, па чак и пожуривање од стране Београда почетка разговора указују на то да је такозвана међународна заједница гарантовала добијање статуса кандидата уочи избора и то по знатно нижој цени у односу на оно што се сада тражи.

Улог је по свему судећи накнадно подигнут, па се сада од Тадића захтева да укине паралелне институције и тиме де факто одустане од политике поделе Косова.

Близина избора додатно компликује ситуацију. Тадић је свестан да време не ради за њега и да је једини начин да задржи власт и после ових избора прављење широке коалиције. Он је такође свестан да ће и овог пута пресудну улогу у стварању такве коалиције имати западне амбасаде, те да би њихову наклоност у случају даљег заоштравања око Космета, могла стећи ривалска СНС. Демократе сигурно неће озбиљније заиграти на националну карту јер би то у већинском делу њиховог изборног тела било схваћено као одустајање од проевропског идентитета странке и од партнерских односа са ЕУ и НАТО. Таква промена курса довела би до раскола и политичких разрачунавања унутар странке. Иступ Драгана Ђиласа на Главном одбору и његов захтев да се утврђивање одговорности за недобијање статуса кандидата консеквентно спроведе могао би бити схваћен као упозорење националној струји унутар странке, па и самом Тадићу да се не поиграва са стрпљењем међународне заједнице.

Немце су изгледа највише разљутиле негативне изјаве које су државни званичници и

утицајни политичари давали у вези са улогом Немачке у одбијању статуса кандидата. Српске власти су упркос реторичком заклињању да ће наставити свој дуги марш кроз евроинтеграције, у првом таласу разочарања и огорчења, емитовале домаћој, а пре свега страном јавности узнемирујуће поруке.

Било је чак и покушаја да се у оптицај врати политика Косово пре ЕУ, а у народу је дошло до раста антиевропског расположења. Србија је почела да се опасно мигује са удице зване и Косово и ЕУ.

Нервозу и забринутост Берлина и Вашингтона подстиче и све већа инволвираност Русије у косметску кризу. Москва очигледно тражи начин да буде присутнија на терену, служећи се при томе доктрином хуманитарних интервенција. То што је одбијен захтев за давање руског држављанства Србима са севера Косова под образложењем да за то не постоје законске претпоставке не значи да у тренутку када то Москва процени ово питање неће бити решено повољно по Србе, простом изменом закона.

Након одбијања САД и њених европских савезника да одустану од размештања антиракетног штита у Румунији, Чешкој и Пољској, Србија се одједном нашла у позадини америчког антиракетног штита. Србија дакле није стекла статус кандидата за ЕУ, али је зато нагло скочио њен геостратешки статус у новом хладноратовском надметању великих. Свако намигивање према Москви чак и кад је реч о конвоју хуманитарне помоћи зато изазива нервозу и забринутост западних сила.

Тадић се, међутим, до сада када је реч о односима са Русијом кретао од запада задатим координатама. Уосталом мало је вероватно да би демократе могле политички да преживе евентуалну промену спољнополитичке оријентације и напуштање евроатлантског упоришта своје политике. Владујућа коалиција није имала одважности да спроведе ни неке нужне привредно економске реформе, а како ли би се тек дрзнула да повлачи одлучне и за опстанак Србије судбоносне спољнополитичке потезе.

Кристоф Хојзген је по свему судећи дошао да додатно дисциплинује српске власти и упозори их да је њихов кредибилитет у очима Берлина драстично пао те да се мора одлучније наставити са испуњавањем листе услова које је Ангела Меркел испоставила током августовске посете Србији. Тадићева пронационална, да не кажем, просрпска епизода је прочитана, а на делу је још заоштренији језик уцена и претњи који увек даје најбоље резултате кад су у питању српски политичари.

Без компромиса за Србију?

Пише: Раде Ивковић
среда, 11 јануар 2012 14:40

Мало је вероватно да ће се при тренутном односу снага и у условима потпуне контроле српске политичке сцене од стране запада, пронаћи странка или политичар који би имао довољно личне и државничке храбрости да се тој контроли отме и покуша да искористи драгоцени политички маневарски простор који и се отворио новом геостратешком позицијом Србије. Осим, ако Руси не процене да је у њиховом виталном интересу да коначно постану већи Срби од Срба.